

PANKREATİK AMİLAZ

Kullanım amacı: Pankreatit olasılığının kontrolü ve total amilaz aktivitesi yüksek bulunanlarda, aktivite artışının kaynağının belirlenmesi amacıyla kullanılır.

Genel bilgiler:

- Amilaz enzimi hakkında genel bilgiler ve klinik kullanımı için Bk. AMİLAZ (SERUM).
- Vücutta en yüksek amilaz aktivitesinin bulunduğu dokular, parotis bezi ve pankreas olmakla birlikte, aynı zamanda ince bağırsaklarda, karaciğerde, akciğerlerde, overlerde, testislerde, fallop tüplerinde ve plasentada da amilaz enzimi bulunur.
- Amilazın pankreas (P) ve tükürük (S) olmak üzere başlıca 2 tipi vardır. P tipi hemen hemen yalnızca pankreasa spesifik olduğu halde, S tipi tükürük bezlerine ek olarak diğer dokularda da bulunur. Pankreatik amilaz, sensitivite ve spesifite açısından lipaza benzer. Total amilaz aktivitesi ölçümü ile karşılaştırıldığında sensitivite ve spesifitesi daha yüksektir.
- Pankreatik amilaz aktivitesinin ölçümü amacıyla çeşitli teknikler kullanılmıştır. İmmunoassay teknikleri ile antijenik yapıya dayalı ölçüm yapılması, buğday tohumundan elde edilen inhibitörle inkübasyon sonrasında aktivite ölçümü yapılması, monoklonal antikorlarla tükürük amilazının inhibe edilerek kalan aktivitenin ölçülmesi bu güne kadar kullanılan başlıca yöntemlerdir. Bunlar arasında günümüzde en çok sonuncu yöntem tercih edilir.

Test sonucunun yorumu:

- Pankreatik amilaz aktivitesinin yüksekliği pankreatit olasılığını destekleyen bir bulgu olarak kabul edilir. Ancak akut pankreatit olasılığı değerlendirilirken klinik tablonun da dikkate alınması gerekir.
- Testin spesifitesi ve sensitivitesi pankreas kanseri taraması amacıyla kullanılabilmesine yetecek düzeyde yüksek değildir.
- Hiperparatiroidizmde hiperkalsemiye bağlı pankreatit gelişebilir. Hipertrigliseridemi de önemli akut pankreatit nedenleri arasında sayılır. Ancak lipemik serumda serum amilaz aktivitesinin düşük okunmasına neden olan inhibitörler bulunabilir. Özellikle relaps yapan kronik pankreatit vakalarında da bazen serum amilaz aktivitesi normal bulunabilir. Bu durum, normal pankreas dokusunun tekrarlayan iltihabi olaylara bağlı olarak tahrip olması ile ilişkilidir.

- Amilaz böbreklerden atılan bir enzim olduğundan, kronik renal yetmezliği olan hastalarda serum amilaz aktivitesi normalin iki katına kadar yükselir. İdrarla atılan amilaz miktarı ise normal veya normalin altında bulunur.

Numune: Serum (kırmızı veya sarı kapaklı tüp). Minimum 500 μ L.

Çalışma yöntemi: Otoanalizör, spektrofotometri.

Referans aralığı: 11 - 54 U/L.